

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIV.

V Ljubljani, 3. mal. travna 1891.

List 14.

Nadškofje in škofje avstrijski vsem vernikom svojih škofij.

(Keneč.)

Na čelu vsih splošnih vprašanj je današnji družbinsko ali socialno vprašanje. Tu so ravna za rešenje zelo imenitnih reči, na ktere je zastavljen blagor mnogih stanov, celo mir človeške družbe, srečen razvitek življenja državljanov. Tu velja vrvnati pravice med delavci in gospodarji, varovati življenje, družine, čedne šege, skrbeti za stare, ponesrečene. Za vrvnanje teh in taci razmér v današnjem obertnem življenji je treba tu pa tam postaviti. Moremo sicer zadovoljno priznati, da naše državno in deželno postavodajstvo ne zastaja v tem za drugimi deželami, je še v marsičem naprej. Vender pa postavodajstvo ne smé počivati, ker nastajajo dan na dan nove razmére in zahtéve, ki se morajo postavno vrvnati. V tej reči je treba dobrega posvetovanja, in vlada Njih Velikanstva mora želeti, da zvé, kaj o tem ali tem mislijo razumni, pošteni in navdušeni moške za ljudi in domovino.

Druga težava v našem državnem življenji so različnosti v zadevah in koristih avstrijskih narodov.

Pri tem gre za obstanek naše države. Gotovo, predragi v Gospodu, je razlika narodov po jeziku, šegah in običajih v božjem sklepu: njihovo medsebojno poskušanje naj bi pospeševalo razvoj in napredek človeštva. Zato je pa tudi popolno opravičeno zahtevati, da se varujejo in branijo te narodnostne posebnosti. Toda ta zahteva mora imeti za podlago državno edinost in se mora deržati pogojev, brez katerih ne more

obstati skupna domovina. Moč Avstrije in njena svetovna veljava je odvisna od mirnega združenja avstrijskih narodov, od zaupnega prijateljskega poravnania njihovih medsebojnih razmér. Vsi v državnem zboru zastopani narodi naj spoznajo za vzvišeni namen vseh svojih naporov velikost in moč države, tesno naj se združijo in v skupnem posvetovanju naj pretresajo naredbe, katerih je treba ukreniti za blagor cele države. To je naloga naših zastopnikov!

Treba je pa gledati tudi še na druge reči, ki so v zvezi z najvišjimi, dušnimi dobrotami človeštva. Ne smemo zamolčati, da se je zakonodajavstvo v marsikaterem oziru podalo na neko pot, ki nasprotuje pravicam katoliške cerkve, in o kateri smo za terdno prepričani, da nikakor ne smé dalje po njej hoditi, če neče države same palniti v največjo nesrečo. Nismo zamudili že več kot dvajset let nobene prilike, da ne bi opozarjali na nasprotje, v katero se je postavilo novejšo cerkveno-politično postavodajavstvo naše države nasproti pravicam in načelom katoliške cerkve, in da ne bi kazali na zapreke, katere stavi to postavodajavstvo blagornemu delovanju sv. cerkve. Pri tem nas ni vodil noben drug nagib, razun globoko prepričanje, da more cerkev svojo nalogo: pospeševati namreč tudi državno blaginjo, spolnjevati le tedaj, če more popolno prosto delovati na onih poljih, katera ji je določil njen božji ustanovitelj. S tem spolnujemo svojo neizogibno dolžnost, in tudi v prihodnje ne bomo smeli nehati delati z vsemi postavnimi sredstvi na to, da se te zapreke odstranijo.

Ni še davno, ko smo vam, predragi v Gospodu, naznanili, kaj smo storili dotlej gledé jedne najvažnejših cerkvenih zadev, gledé šol-

skega vprašanja — žalibog, da do sedaj brez zaželenega uspeha!

Zato vas hočemo tukaj še enkrat kratko opomniti na pogoške, katere obžalujemo pri naših šolskih postavah: veronauk (po sedanjih postavah) ni temelj in pravilo, po katerem naj bi se vodilo celo naše šolstvo, ampak le eden izmed mnogih učnih predmetov, in še to brez potrebnega števila učnih ur. Verska vzgoja šolske mladine je skercena na tako pičo mero pobožnih vaj, da se v otroških srcih ne more vzbuditi gorak verski čut. Drugi predmeti so brez vsake zveze z veronaukom in se, žali, ne redko obravnavajo na tak način, ki ne pospešuje nравоverske vzgoje. Pri šolskem nadzorstvu je cerkev popolno izključena, da, celo veronauk in pobožne verske vaje niso prideržane neoviranemu cerkvenemu vodstvu. Na izobraževanje in nastavljanje učiteljev, na njihovo delovanje in življenje nima cerkev nobenega vpliva: čeprav bi bili učitelji druge vere ali pa celo brez vere, je po postavi vendar le mogoče, da postanejo učitelji katoliških otrok. In torej vam ne moremo več dati popolnega poročila, da se bodo vaši otroci po naših šolah vzgojevali katoliško, da bi smeli v tem oziru biti mirni pred Bogom in svojo vestjo.

Vaša in naša dolžnost je, neprestano delati na to, da se te napake odpravijo in ljudska šola vravna tako, da vam bode zagotovljena katoliška odgoja vaših otrok. Kakor dolg, katerega ne moremo takoj plačati, vendar pri nas ostane in nas, dokler ni poravnat, vedno opominja, naj ga plačamo, tako nam ostane tudi dolžnost, da skerbimo za vpeljavo katoliških šol, in nam ostane dotlej, dokler ne dosežemo tega namena. Mi, vaši škotje, smo že več kot dvajset let za to povzdigali svoj glas. Če žalostni nasledki sedanjih šol še dalje trajajo, se še bolj širijo in kerščanski duh v ljudstvu uničijo, tedaj vsaj nam, predragi v Gospodu, ne boste mogli očitati, da smo molčali, da vam nevarnosti nismo odkrili. Pač pa bi potem vsa krivda padla na vas, ker niste storili, kar bi morali, ker niste po svoji dolžnosti in svoji vesti porabili pravic, katere vam daje državna postava, ker niste poslali v državni zbor mož, ki bi bili vladi prav svetovali ter ji pokazali prava pota.

Zato vam kličemo pred novimi volitvami zopet: Storite svojo dolžnost! Volite dobro! To je vaša državljanska, to vaše vesti dolžnost, ker neznansko veliko je na tem, koga pošljete kot svojega zastopnika v državni zbor. Zato si izvolite razsodnje može, ki imajo zmožnost, da razmere dobro spoznajo in po svojem spoznanju

ravnajo! Volite značajne može, ki bodo vestno in stanovitno se potezali za to, kar so za pravo spoznali, ki se ne bodo dali motiti od napačnih ozirov in vplivov, ampak bodo imeli vedno pred očmi svojo odgovornost, in sicer svojo odgovornost pred Bogom! Volite zveste avstrijsko misleče može, ki zvesto in resnično hočejo dobro cesarju in državi ter ni dvoma, da je to njih resnična volja! Volite katoliške može! Avstrija je katoliška dežela: velika večina njenih prebivalcev je katoliška: zakaj bi se neki tudi njeno zastopništvo ne ravnalo po tem? Zakaj bi se katoliško ljudstvo avstrijsko ne dalo zastopati po katolikih? Nima li samo dovolj zmožnosti, da spozna prave koristi svoje domovine? Ne hodi nam na misel, da bi hoteli manjšino drugovercev prezirati ali žaliti: tudi njihove zastopnike želimo videti z nami združene v državnem zboru pri skupnem delu za blaginjo in mogočnost države. Toda katoliško ljudstvo ima pravico in ima dolžnost, da po katoliških zastopnikih zadobi veljavo pravicam katoliške cerkve in da po katoliških zastopnikih daje pojasnila vladi svojega cesarja. — Volite slednjič odločno katoliške može, ne taci, ki se sicer imenujejo katoliške, ki se pa v življenju nikdar ne pokažejo katoličanov in se ne strinjajo s katoliškimi načeli, ampak take volite, ki ljubijo svojo cerkev ter ravnajo po njenih naukih, ki se derže cerkve in zvesto spolnujejo cerkvene svoje dolžnosti!

Volite katoliškemu svojemu prepričanju zveste može! Ti so najbolj sposobni, podpirati v socialnih vprašanjih s svojim svetom vlado Njegovega Veličanstva presvitlega cesarja. Katoliškega svojega prepričanja svesti si moške zajemajo svoje svete iz nauk in načel svete cerkve, ki je steber in temelj resnice: oni ne vravnavajo svojega sveta tako, kakor jim narekava samoljubje, ampak kakor zahteva ljubezen do Boga in do bližnjega: oni ne razsojujejo po strankarskih ozirih, ampak po resnici in po terdno utemeljenem prepričanju. Zato skerbite, da spravite v državni zbor take može, katere pri vseh vprašanjih vodi solnčna luč božje resnice.

Volite prepričano-katoliške može! Oni so tudi najbolj sposobni, da zastopajo državo, ki mora koristiti različnih narodov sterniti z jednoto državne koristi. Katoliška cerkev spoznava v različnosti posameznih narodov naredbo božje previdnosti ter vidi v tem opravičen obstanek vsacega posebej. Ona ne sovraži nobenega naroda in ne daje nobenemu prednosti; obsojuje pa pagansko ločitev in razdruženje med narodi. Cerkev čisla in spoštuje ljubezen in vdanost do lastnega

naroda; ona čisla in spoštuje jezik, pravice in posebnosti vsacega naroda: toda ona mora odločno obsojati, ako se izprevrača ta ljubezen in vdanost v krivičnosti proti pravicam družih, v zagrizeno sovraštvo vsake tuje narodne posebnosti. Z jedno besedo, po katoliških načelih ljubezen do lastnega naroda ne smé nikdar žaliti zapovedi bratovske ljubezni do bližnjega ter se nikdar ne podati v nižave paganskega sovraštva človeških plemen. Da, preljubi, to je pomenljiva prikazen našega časa: kolikor bolj se dandanašnji svet oddaljuje od kerščanskih nazorov, toliko bolj raste ajdovsko sovraštvo med narodi, in tisti so najglasnejši njegovi oznanjevalci, ki so se najbolj sperli s kerščansko vero in s kerščanskim življenjem. Ne, predragi v Gospodu, zvesto katolišk mož se ne ujema s hujskanjem narodov iste države, ampak išče in najde pri navskrižnih si narodnostnih koristih srečno rešitev v višji edinstvi katoliške vere in katoliških koristi. In taka rešitev je sreča domovini in izpolnjuje najtoplejše želje našega preljubljenega cesarja!

Volite prepričano-katoliške može! edino le ti so sposobni, da varujejo koristi vaše svete cerkve. Nikar se ne dajte premotiti z ugovorom: češ, politika nima ničesar opraviti z vero! Če bi bilo to le res, če bi se le tudi odkritoserčno tako mislilo! Toda saj sami vidite dan na dan, kolikokrat se zbornice pečajo z najbolj notranjimi zadevami svete cerkve, in ki so najsvetejša njena last. More-li tak ugovor priti iz poštenega srca? Ti, ki tako govoré, so ravno tisti, ki bi radi z vso silo iztrebili iz zborov zvesto-katoliške može, da bi mogli potem v vseh državnih zadevah toliko brezobzirneje spraviti v veljavo svoje lastno protiversko in protikerščansko mišljenje. Odkar si državni zbori le prepogosto pripisujejo pravice cerkvenih zborov, je tembolj prav posebna dolžnost katoličanov, da pošiljajo take može kot svoje zastopnike vanje, ki so zvedeni v cerkvenih vprašanjih ter imajo zraven tega srce in toplo zanimanje za svojo sveto cerkev — da ne omenimo tega, da pri vseh človeških zadevah sploh mora biti kerščanska resnica naša zvezda vodnica.

Tako tedaj volite, predragi v Gospodu, in oklenite se svoje častite duhovščine, ki ne bode le sama zavedala se svoje državljanske dolžnosti, ampak bode tudi, kjer je potrebno, mirno in previdno z besedami in vzgledom delala za dobre volitve ter vas pri tem tudi prav podučila, kako dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega.

Kakoršne koli nasprotnike pa imate pred seboj pri izvrševanju svoje volilne pravice, ogi-

bajte se vsega, kar bi utegnilo kaliti družbeni, državni, narodni ali verski mir.

Na delo torej, predragi v Gospodu! Ako hočete, da se prekucniški nameni vspešno preprečijo z dobro socialno postavodajo: ako hočete, da se vzbuja in pospešuje med narodi naše države medsebojno spoštovanje njihovih pravic in zaupno sodelovanje v dosego skupnih državnih namenov: ako hočete, da apostoli nevere ne ovirajo še dalje delovanja svete cerkve, in da šola ne ostane za naprej semenišče vnemarnosti v verskih rečeh: tedaj volite odločne, prepričano-katoliške može.

Poslednjič so bili škofje tudi zapovedali, da naj se v vsaki farni cerkvi opravi ena molitvena ura pred izpostavljenim Najsvetejšim za srečne volitve.

Govor vélikega prednika franciškanskega reda, dne 25. oktobra 1890 v samostanu sv. arhangelja Mihaela pri Asisu, ko so se ondi slovesno podelile učiteljske diplome nekterim franciškantom.

(Dalje.)

2. Strah božji naj napolnjuje tedaj učnike, strah božji naj napolnjuje učence. Boga naj se bojé učniki in kar učé učence s svojih kateder, naj sami vestno spolnujejo. Ob enem naj dajejo svojim gojencem dušne hrane in vzgled kreposti. In kar se nas tiče: učniki apostolskega našega reda naj bodejo pravi franciškani, to je goreči spolnovelei redovnih postav, poterpežljivi, skromni, krotki, ponižni, ubogi na premoženji in na duhu, vedno seboj noseči terpljenje Jezusovo na lastnih telesih, v omertvenji telesa in gledé resnosti pot kazajoči svojim učencem in z veseljem noseči jarem našega reda, katerega so že od zorne mladosti nase vzeli. Njihov dobri vzgled bode imel najboljši nasledke, ter bode gotovo vspešnejši kot njihovo učenje. Premišljajte zgodovino reda in spominjajte se onih glasovitih mož, kateri se bodejo vedno imenovali največji učnjaki, dasiravno so nosili ponižno franciškansko obleko in katerih neomadežana čednost se bode vedno svetila. Spominjajte se tudi brezkončne verste onih v resnici modrih mož, ki so skozi sedem stoletij širili učenost po gimnazijah, licejih, akademijah, in zapustili potomcem dela neizmerno cene; a pri vsem tem živeli so na najsvetejši način ter povsodi bili pravi sleditelji Kristusa. Teh učenost in čednost, v edinosti s presveto redovno vezjo, storili ste jih v resnici modre. Glejte tedaj, kako je strah božji začetek, podlaga, življenje in duša prave modrosti! Tak strah je namreč, kakor govori Modri, verska, vestna učenost: Vera pa varuje in opraviči srce, ter mu daje radost in veselje ... iz strahu Božjega pa izvira ljubezen do njega. Brezumni, pravi sv. pismo, zaničujejo modrost in učenost, in tedaj tudi Boga ne ljubijo. Zakaj ne? Zato, ker v njih ni strahu Božjega.

Tako bodi tedaj, o učniki véde, strah Božji z vami in delajte vse z natančnostjo (II. Paralip. 19). Z vami naj bode natančno spolnovanje frančiškanskih pravil, gorečnost reda, vnetost v pobožnosti, molitev, čistost in nedolžnost življenja, skerb notranjega in zunanjega zatajevanja, napredovanje v čednosti. Z eno besedo, vaša luč naj sveti učencem pa tudi vsem (in vsakemu). Vidijo naj vaša dobra dela, izgled svetega vašega življenja, da poveljujejo Bogu Očeta, ki ga imamo v nebesih. Tedaj bode vaše znanje in vaša učenost tudi v resnici prava modrost in velika vaša dela bodejo koristila vam in vašim učencem. Vaše učenje bode potem obrodilo najlepše dušne in časne plodove v čast in slavo Božjo, v korist svete Cerkve, našemu redu v čast, v posvečevanje in blagor duš, ter v resničen napredek drugih znanj! Jezus Kristus in tó-le razpelo bodi vaša knjiga! Iz njega samega bodele zajemali obilno in tudi z veseljem vir modrosti, kakor jo je zajemal serafski naš učenik, sveti Bonaventura!

(Dalje nast.)

Pompeji nekdanj in sedaj.

Spisal Janez Bile.

(Dalje.)

IX.

Pervi čudež.

V času, ko se je v prešnjem poglavju popisano godilo, je Longo že pridno nabiral darí za zidanje hiše Božje v Novih Pompejih. Ravnal se je pa po nasvetu Nolanskega škofa, da naj ne začne prej zidati, dokler ne bo nabral precejšnje svote, da ne pride pri delu v zadrego, in da naj ustanovi društvo, čigar udje bojo po soklu na mesec plačevali v ta blagi namen. To bi bila prava krajcarska družba. In res je mož ustanovil tako družbo, ktere naj prvi udje so bili ubogi Pompejci. Tri sto se jih je iz vse okolice vpisalo in vsi so odrajtovali redno malo mesečnino. Nabralo se je bilo 15 lir — mali znesek sicer, vendar ga je bil gospod Longo silno vesel. Zložili so ga revni seljaki, kteri so te krajcarje z žuljevimi rokami prislужili ter jih z veselim srcem darovali nebeški kraljici. Bil je to pravi vinar uboge vdove.

Pa tudi bogato Napolitansko mesto ni zaostalo. Longova blaga soproga se je obrnila do svoje prijateljice, pobožne gospe Marije Imbricellove, ktera je prevzela nabiranje udov v Napolju. Po njenem trudu so se premnoge družine zapisale v „krajcarsko družbo“, ter so odrajtovale po krajcarji na mesec od vsake osebe. Med prvimi, ki so se zapisali, bila je gospodičina Katarina Valpicelli, to je tista pobožna devica, ktera je bila v Napolju ustanovila družbo za lepšanje revnih cerkvá, družbo podobno naši bratovščini vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa. Vpisala se je med prvimi tudi kneginja Marjeta di Santobono v krajcarsko društvo Pompejsko; ta plemenita gospa je bila mati tretjerednic sv. Dominika, ter za vse dobro in lepo goreča žena. Izmed velikega števila prvih podpornikov naj bojo le te osebe imenovane, da vidijo naši bravci, da so to pobožno delo zveršili večinoma svetni ljudje — neduhovni, ter da spo-

znajo, da je tudi na Italijanskem, hivala Bogu, še mnogo dobrih in vnetih kristijanov.

Pa glejte, tudi Marija, kraljica sv. Rožnega venca ni zaostala, temuč sama je delo podpirala, ter pokazala s čudežem, kako ji je prijetno in drago.

Pervi čudež Longo v svojem lepem časniku na drobno popisuje, mi ga bomo tukaj našim bravcem le na kratko pripovedali.

Po vsem Napolju je šla govorica, da se je neka božjastna deklica na nagloma in na čuden način ozdravila; zvedel je to po teti srečne deklice nadškof in kardinal Napoljski prejasni gospod Sist Riario Sforza. To je bilo vzrok, da so se mestjani začeli zanimati za zidanje cerkve na klasičnih tleh starega Pompeja.

Klorinda Lucarelli, hči plemenitih starišev, dvanaestletna deklica, je bila sirota brez očeta in matere. Stanovala je pri svoji teti Ani Mariji Lucarelli (Lukarelli), ktera je kot prava mati ljubeznjivo skrbela za ubogo deklico. Pa že par let je bila deklica silno bolna, vsak čas jo je strašen kerč napadal, bila je nezavestna v omedlevicah. Mnogo zdravnikov se je trudilo zaradi nje, pa vsi so terdili, da je bolezni neozdravljiva, ker je huda božjast ali padavica. Vse je poskušala skerbna teta; mislila je še poslati Klorindo z neko usmiljeno sestro v Lourdes, da se tam pomoči z čudodelno vodo, ter Marijo pomoči prosi. Med tem je prišel praznik Marijinega očiščevanja; deklica je bila strašno slaba, ravno tako naslednji dan 3. svečana. Žalostna teta ni več vedela, kaj storiti, skoraj obupala je. Pa glejte! Bog ji je nenadoma tolažbo in pomoč poslal! Obiskala jo je grofinja de Fusko, Jernej Longova soproga, ter ji pripovedovala, da se bo zidala na tleh starih Pompejev cerkev Rožnovenški kraljici, tu ji je omenila nekatere nadnaravne dogodke, s kterimi je Bog to početje odobral. Pri tem pogovoru čuti pobožna gospá, da se ji upanje zbuja, da ji tolažba serce navdaja, ter obljubi, da bo z veseljem podpirala to blago delo, ako Bog milostno pomaga nesrečni deklici. To je s tem večo radostjo obljubila, ker ste bili ona in bolno dekle že zapisani v tretji red sv. Dominika, in ker ste prav radi in pobožno sv. Rožni venec molile.

Vpisala se je na predloženo polo, ter rekla: „Grofinja! Ako mi kraljica sv. Rožnega venca milost sprosi, da se mi deklica ozdravi, bom jest od hiše do hiše hodila nabirajoč darove za Rožnovenško cerkev v Pompejih. Glejte, jest nočem po krajcarji, ampak po 10 kr. na mesec plačevati, ter plačam tu za vse leto, ta znesek bodi ara doneska, ktereга bom darovala, ako prejmem milost, ktere prosim.“

Izgovorila je to pobožna gospa in tista Devica, ktera se je usmilila ubogih ljudi na ženitovanji v Kani Galilejski, se je usmilila tudi te uboge žene ter ji je pri Sinu uslišanje izprosila.

Čudno! Dne 13. svečana 1876, — to je dan, ko se je v Pompejih blagoslovila in izpostavila podoba M. B. — je bila deklica na nagloma popolnoma zdrava. Dva slavna zdravnika Napoljska, profesor Marcij Castronuovo in dr. Salvator Farina, ktera sta deklico zdravila, sta spisala spričali, kteri ste v Longovein časniku natisnjeni, v kterih spričujeta možá, da je deklica od neozdravljive bolezni ne po človeški pomoči, temuč na čuden način ozdravela. O tem dogodku se je po mestu govorilo, šlo je čudno ozdravljenje

od ust do ust. Mnogo se jih je zapisalo med ude Pompejske družbe za zidanje cerkve, mnogi so Longu pošiljali darove, mnogo je Longo pri znancih in prijateljih osečno nabral. Posebno plemenitniki Napolitanski, kateri so v veliki večini zvesti katoličani, katerim je s solznim očesom pripovedovala gospa Lucarelli veselo dogodbo, so mnogo darovali za zidanje božje hiše v Pompejih. Da je omenjena gospa Lucarelli zvesto spolnovala svojo obljubo, ter nevtrudno doneske zbirala, mi skorej ni treba omenjati. —

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. Med prašanji za letošnje konference ste tudi naslednji: A. Quid statuunt leges ecclesiasticae quoad temperantiam a clericis servandam, et de cauponis et aliis id genus locis ab eis non frequentandis? — Exponentur rationes, quae sacerdotem ad fideliter observandas hujusmodi leges impellere debeant a) tum ratione sui ipsius et status clericalis; b) tum ratione domesticorum ejus; c) tum ratione fidelium et proficuae curae animarum; simulque expendantur multiplicia damna, ex harum legum neglectu sub triplici hoc respectu emergentia.

B. Fiat succincta quidem sed clara et distincta Liberalismi descriptio, quoad ejus scilicet essentiam et species (e. g. Liberalismus ecclesiasticus, politicus etc.), quoad ejus causas, media variosque sese manifestandi et intrudendi modos, sive de singulis hominibus, sive de familia et consociationibus, sive de societate publica (statu) agitur.

Quo fundamento praejacto aptis exponatur argumentis, num homo catholicus sciens volens liberalismo indulgere possit, quin peccet?

(In hujus quaestionis solutione multum juvare poterit libellus: „Der Liberalismus ist Sünde“, imprimis vero Encyclica: „Quanta cura“ Pii PP. IX. et annexus eidem „Syllabus“ errorum, in „Kirchl. Verordnungs-Blatt“ an. 1865 a. n. XI, pag. 49 sequ.)

Višji pastir sicer močno želé, da naj bi se vravnali po dve konferenci, kjer koli je mogoče. Ako bi pa tu ali tam to res ne bilo mogoče, se po izjemi tudi to leto zamore imeti le ena. Naloženo je zopet gg. konferenčnim vodnikom (conf. „Dioeceshl.“ 1890 II., Schlussband zu Nr. 6, S. 19), tudi na to misliti, kako bi se po primérnem razdeljenji konferenčnih okrajev dale večkrat konference napraviti. O tem pričakujejo določnih nasvetov ob oddaji konferenčnih zapisnikov. (Gl. „Laib. Dioecesanbl.“ št. III, 1891.)

Katoliških učenjakov mednarodni shod v Parizu. V Parizu je 1. aprila začel zborovati drugi mednarodni shod katoliških učenjakov in se bo doveršil v ponedeljek po beli nedelji, 6. aprila. Pervi taki shod, o katerem je „Danica“ enekrat poročala, je bil leta 1888. Ti shodi so silo imenitni in koristni. Zakaj? Nevedni in še bolj hudobni ljudje radi lažejo, da se božje razodenje in verski nauki ne strinjajo z vedo in učenostjo. Oni ljudj motijo in slepijo, češ, da učenjak ne more biti veren katoličan, in nasproti, da katoličan ne more biti mož véde in učenosti.

Omenjeni mednarodni kongres naj slavnih katoliških učenjakov pa ima namen, svet ravno z védo in učenostjo prepričevati, da vera in véda se prav dobro zlagate, da v bukvah nature in v bukvah sv. vere je edinost, da le hudobija, ki sama sebi laže, nasprotno terdi in velikrat taki, ki sami komaj *abc* poznajo, poštene in učene može z „mračnjaki“ pitajo! To dokazujejo naj slavniji može iz vsih strokov učenosti na pariškem shodu in potem tudi v spisih, ki jih razširjajo. Oni hočejo podreti pošastno zmoto, da sta si vera in um nasproti, da zvesti vernik ne more biti slaven učenjak in nasproti.

Ni pa potreba, da mora vsak iti v Pariz, kdor hoče biti deležnik in družnik tega shoda, kateri pa s tistimi dnevi od 1. do 6. aprila ne bo doveršen, temveč ostane po svojih odsekih stalen „permanenten.“ Djansk, aktiven ud tega velikega početja je lahko vsak, kdor plača 10 frankov, po našem 5 glđ. Taki dobí vstopnico k sejani in en iztis kongresne spominice in pa vse naznanila osnovnega odbora.

Pri tem društvu je tudi iz Avstrije lepo število naj slavnih učenjakov, kakor: profesor P. H. Abel S. J.; vojni škof mons. dr. Belopotocki; pl. dr. Vil. Berger; gimnaz. vodja v Splietu msr. Fr. Bulić; dr. pl. Helfert; Zdenko Lobkovic; msr. dr. Gustav Müller, c. kr. vseučilišni profesor na Dunaju; dr. Ljud. Pastor, c. kr. vseučilišni profesor v Inomostu; dr. Štef. Pavlicki, c. kr. vseučilišni profesor v Krakovem; dr. Fr. Sedej, c. kr. dvorni kaplan; dr. J. B. pl. Weiss, c. kr. vseučilišni profes. v Graču in drugi. Koliko pa jih je iz družih dežel, celo iz Amerike? Taki slavnj može in učenjaki se slajajo na bojišče za sv. vero in v imenovani namen.

Kdor želi pristopiti k tej družbi, pošlje naznanilo in omenjeno družnino z napisom: Dr. Avgustu Fischer-Colbrie, c. kr. dvornemu kapelanu in naučenemu vodju v Avgustinej-u na Dunaju, I. Augustinerstrasse 7. (Poslana je pa tudi nam zapisna pola in zamoremo to opraviti, komur bi bilo vstreženo. Svetovali je to zlasti takim, ki razumevajo saj nekoliko francoščine, ker dobivajo naznanila v tem jeziku ter jih lahko prebirajo; zato naj vsak naredi natančen napis.)

Razgled po svetu.

Dunaj. Časniki še zmeraj ugibajo, kakošna bode razméra med desničarji in levičarji v novem deržavnem zboru. Znano je, da s pogreznjenjem staročehov je desnica oslabela, vendar utegne imeti še kacic 153 členov, kakor meni „Vaterland“, in tej številki levica nikakor ni kos. Ina pa desnica tudi več zanesljivosti, da se utegne pomnožiti (n. pr. do polne večine — 177 glasov), kakor pa levica. Desnica utegne imeti relativno večino, ne pa absolutne. S tem pa, ako Bog posebej ne pomaga, bodo katoličani javaljne dosegli, kar katoliški škofje in zvesti verniki želé. Toda ker Bog ima v rokah vajeti človeške osode, torej ni obupati, toliko bolj pa je treba moliti, da bi milostno obkrajšal bridke poskušnje in terpljenje sv. Cerkve.

V Rimu se je zopet prikazala nevarna „influenca“. — 17. sušca je bil v Rimu zjutraj previden s ss. zakramenti (po nekem naznanilu prejel le samo

sv. poslednje olje) princ Jerom Napoleon in zvečer je umrl. Njegova žena Klotilda, hči Viktor-Emanuela, je malo dni pred njegovo smertjo prišla v Rim in noben trenutek ni zapustila bolnika. Pobožna soproga je molila in upala, da bo Bog bolniku dodelil spreobrnjenje; morebiti mu je ona sprosila to milost, zakaj bil je ostuden bogatajec (Volterjanar) že veliko let in tudi v bolezni se ni boljšega kazal. Obiskovala sta ga kardinala Mermillod in Bonaparte in drugi duhovni, ktere je sprejemal priljudno, o veri pa nič ni pustil govoriti. Dvema usmiljenima sestrama, ki ste s Klotildo vred pri bolniku čuli, je bil prepovedal pred njim moliti. Sv. Duh pravi: „Perversi difficile corriguntur — spačeni se težko popboljšajo.“ Zato že vsakdanji ljudje imajo navado moliti „za terdovratne grešnike.“

Amerika. Iz Novega Jorka naznanjajo, da v Čikagi „influenca“ grozno gospoduje; po 150 jih umerje na dan. Zbolelo je mnogo zdravnikov. V Pittsburgu jih je menda obolelo 10.000, v Klivlandu 2000. V Novem Jorku je samih policijskih agentov zbolelo 160. — V Ameriki, kakor je znano, je pri tolikih sektah, lažnjivih verah in brezverah silo veliko gnjilega; ni se čuditi, če dušne bolezni okužujejo tudi telesa!

Iz Svete zemlje in Sirije. Z Jafe proti Jeruzalemu, kakor pišejo, se pridno dela železnica in je menda do polpote že gotova. — Iz Ake (St. Jean d'Akre) v Damask pa je tudi že premérsana (trasirana) in zdaj spomladi se ima delo pričeti. Izpeljala se boede skoz dolino Battuf in zgorej Tiberijaškega jezera bo šla čez Jordan. Pozneje se bo napravil tudi stranski tir v Nazaret.

Jeruzalemski patrijarh v. č. P. Ljudovik Piave se je čez pet mesecev v listopadu 1890 povernil iz Rima v Jeruzalem. Prav tehtna zadeva, ki se obravnava, je ta, da sultan prizná latinskega patrijarha kot tacega. S tem se boede dosegel velik vpliv patrijarhov pri turški vladi. To bi pred drugim pomagalo tudi za prospeh katoliških misijonov na vzhodni strani reke Jordana, inenito še za misijon v Ilusonu, kjer je bila katoliška šola skoz več mesecev zaperta, zidanje ondotne cerkve pa se je do sedaj zadrževalo.

Katoliški misijoni so zlasti potrebni pomoči in bramb, pa tudi denarne podpore, ker v Palestino in v svete kraje vse tišči. Ravno zdaj naznanjuje „Posaune“, da baron Rotšild kupuje posestva ob genezarskem jezeru, v tistem kraju namreč, o katerem je bila tudi v „Danici“ nedavno želja izrečena, da naj bi se oo. Trapisti ondi naselili. Naj bi pač Bog obudil še kake 3 preseréne „Pater-France“? Rotšild je menda enega svojih tajnikov poslal v Safed (v goro nad genezarskim jezerom), ki je okovarjen z obširnimi pooblastili in je na njegovo razpolago pri otomanski banki vložnih 12.000 turških lir.

Patrijarhov vpliv pri turški vladi je toliko bolj potreben, ker vsi razkolniki segajo po katoliških svetiščih in bi naj rajše vse svetišča pograbili, ko bi mogli. Razkolni armenci in sirci n. pr. so si sami med seboj vedno v laséh, le takrat so edini, kadar se napadajo katoliške svetišča. Nedavno so armeni hrup delali zoper frančiškanski novi samostan v Jafi, malo poprej pa oboji sami med seboj v cerkvi božjega groba v Jeruzalemu.

Greško-razkolni patrijarh je rusovska „kreatura“, kakor piše „Posaune“; zato so popi silno razdraženi zoper njega, celo streljalo se je nanj. Bil se je torej že pred 5 meseci, kakor eni pravijo, patrijarhatu odpovedal in bežal. Ko pa je bila razpisana volitev novega patrijarha, je le-tá protestiral, češ, da se nikoli ni odpovedal, temveč Jeruzalem le zato zapustil, ker si ni bil življenja svést. Ker je pa „ruso-ljub“ in je celo svetišča Rusom zastavljal, torej njegov protest dahne po ruskem kovarstvu.

V Alepu (Haleb), v severni Siriji, je kolera pred nekaj časom pobrala 3000 ljudi (mesto šteje blizo 80.000 prebivavcev). Med temi je bilo 700 kristjanov, 200 judov, drugi so bili mohamedani. Kolegij oo. frančiškanov, ki je bil o začetku kužnosti vradno zapert, je zdaj zopet prišel svoje šole; vsi učenci so se povernili in, hvala Božji previdnosti, da v tej napravi ni nihče umrl.

Mons. Gavdencij Bontigli, bivši kustos Svete dežele, škof Kasijanski, je od sv. Očeta imenovan nadškof za Kabaso in za apostolskega vikarija v Alepu ter za apost. delegata v Siriji. Škofje raznih obredov in drugi duhovski in deželski veljaki so mu čestitali k tej časti. Po vsih katoliških cerkvah se je razlegalo veselo zvonilo in kresovi so goreli po Libanovih verhovih, znamenje, da vse, kar je katoliškega, se je veselilo tega namestnika papeževega v Siriji.

1. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec april (mali traven).

a) Glavni nameni:

Kerščanski učenjaki.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

In tak je red in tako je bilo v začetku. Kajti, kakor vse minljivo in vstvarjeno, mora tudi učenost in spoznanje neminljivemu Stvarniku služiti s tem, da učene in z njimi tudi neučene vodi k njemu, ki je studenec luči in spoznanja. Tako je tudi učenost delala, dokler je Cerkvi zvesto služila in s tem si je tudi sama veliko pridobila. Tudi za prihodnost bo le njej v korist, če se zopet upogne pod jarem sv. vere. Resnica ne more resnici nasprotovati; zato ima kerščansko preiskovanje v kerščanskem razodenju vodečo zvezdo, ki ga varuje zmote. In če je tudi včasih videti, kakor bi bila najkrajša in najravnejša pot k resnici s cerkvenimi postavami zaperta, moramo si vendar vedno misliti, da učenost ni sama sebi namen in da si je ne smemo za vsako ceno pridobivati, zlasti ne za ceno ljubezni. Če bi si učenost tudi kratek vspan za to ceno pridobila, vendar bi sploh to njenemu napredku škodovalo.

Še bolj pa, kakor z vspevanjem učenosti, se mora kerščanski učenjak v službi sv. Cerkve povzdignjenega čutiti, svest si, da zamore služiti kraljestvu Božjemu in mnogim biti v njihov dušni prid. Seveda se tudi tu ne smemo dati motiti, kajti nikdar ne bo ne prederzno hrepenenje po čudežih od strani judov, ne domišljivost modrosti od strani gerkov nasitena; ampak kakor zadostujejo izvoljenim dela,

katere so storili Kristus in njegovi, da vidijo v „pohujšanji križa“ Božjo moč, tako mora tudi luč kerščanske resnice v priprosti obleki navadne pridige ponižnim dušam zadostovati, da spoznajo v „nespametni križa“ Božjo modrost. Nikdar ne bo človeško spoznanje, tudi ne najbolj natančno preiskovanje zadostovalo, da bi skrivnosti vere zmerilo, pretehtalo in preštelo. Nikdar ne bo moglo hudovoljnih duhov prisiliti, da bi se upognili pod jarmom sv. vere. Zamore pa natančnejši račun o sv. veri podati, vzroke sv. vere onim v svetli luči pokazati, ki so dobre volje, in vsako težavo tem uspešneje odstraniti in vsak dvom nad razodeto resnico tem odločneje kot neopravičenega odverniti.

In zato ni glavna stvar v podučujočih in v podučevanih naravna moč in kar ta stori s pridnostjo in z neutrudno delavnostjo, ampak čeznaravna luč, dar učenosti, ki pride človeški pridnosti v pomoč. Treba je toraj moliti, ne samo, da bi Gospod duha onih učenjakov in mož po učenosti hrepenečih, ki sovražno napadajo njega in njegovo kraljestvo, sv. Cerkev, k resnici obrnil, kateri bi radi — kakor mislijo — v boju zoper temo in prazno vero služili, ampak tudi, da bi svoje poterdil, da se krepko v bran stavijo. Ta napad je prav za prav najmanj nevaren izmed vseh. Pred učenostjo se je resnici najmanj bati; mnoge sleparije in zmote pa, ki se po krivem učenosti imenujejo, bodo same ob sebi razpadle. O da bi Gospod zlasti možem učenosti podelil obilo milosti! O da bi jih zlasti veliko podelil svoji Cerkvi in sicer „močne duhove“, ki bi napade zmote v slavnih zmagah zavračali, slavnih tudi pred zaslepljenim očesom sveta; da bi vednosti in preiskovanju prava pota odkazali in vernikom resnico vere v novi luči pokazali. K temu je pa treba pred vsem mož polnih ponižnosti in ljubezni, katerih serca se v delu preiskovanja ne posuše in v uspehih ne napihujejo. K temu je treba duha in milosti od zgoraj: in to so sadeži molitve.

Ni duhovit še človek ta,

Ki luči ne spozna duha.

Tako pravi kerščanski učenjak in po pravici pravi dalje o vednosti, ki je sad dušne luči:

Veri je vednost svetilo,

Vedi pobožnost vodilo.

Pred kratkim se je nek nemški učenjak skliceval na francoskega učenjaka iz prejšnjih časov, ki je terdil, da je med katoliškimi učenjaki preveč nezaupanja in nevošljivosti, tako, da se mu včasih zdi, da delajo v cerkvi, kakor na veliki teden pri molitvah, ko ugasujejo luč za lučjo. Molimo, da tudi tu mine nevošljivost in neopravičeno nezaupanje. Je pa tudi opravičeno nezaupanje in francoski učenjak bi moral pomisliti, da po cerkvi v resnici Nikdo hodi, ki svetilnice odmikuje, kedar pohaja olje ljubezni in ponižnosti in s tem tudi luč resnice pojema.

Podučuj in uči se modrosti;

Če pa zraven serce nič ne čuti,

Če pobožnost te ne napolnjuje;

Mora znanost vsa se v prah posuti.

Vlani umerli Ign. Dollinger daje žalosten zgled tega, kako se namreč v takem slučaju vse v prah spremeni, tudi več kot 90letno življenje obdarovano s posebnimi dušnimi zmožnostmi v zelo vgodnih razmerah učenosti posvečeno.

Nič ni lepšega na sveti,
Kot če moreti terpeti
Skup visoka se modrost
In cerkvena še dolžnost.

b) Posebni nameni:

11. S. Leon. Sv. oče papež. Neprestana vnaša za kerščansko rešenje družbinskega vprasanja. Zidanje cerkv na čast presv. Seren Jezusovemu. Zelo važne skušnje.

12. S. Julij. Cerkveno stanje v Braziliji. Pomnoženje pobožnosti k presv. Seren Jezusovemu in razširjenje bratovščine molitvenega apostolstva.

13. S. Simon Trijenški. Odvrnenje nekerščanskega prepira med narodnostmi. Več nedolžnih otrok v brezbožnih rokah. Zertve brezserčnih odurov.

14. S. Justin. Zmaga pravice v očitnem življenju. Serčne želje mnogih bogabječih mater. Pravočasni sprejem ss. zakramentov za umirajoče.

15. S. Helena. Rešenje svetih krajev iz rok krivovercev in brezvercev. Misijoni med Indijanci, ki so vsled vojske v nevarnosti. Zdravišča.

16. Gerold. Ponizanje sovražnikov Kristusovih. Poravnanje velikih pohujšanj. Dosega primerne zasluzka.

(Dalje nast.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Za srečo pri hiši. — Dva zdvijana človeka, ki sta celo mašo z brezbožnim blebetanjem pohujšanje dajala, za spreobrnjenje, če je pri tolikem bogoskrunstvu še kaj upanja. — Brezbožen, vsem hudim strastim vdan mož.

Zahvale.

Nisem zmožna najti dostojnih besed, da bi se zadostno zahvalila za ozdravljenje v neozdravljivi bolezni. Na svet zdravnika je bila potrebna operacija, pa v starosti še misliti ni bilo, da bi se po sreči izšlo. Zato sem se z vsem zaupanjem obrnila k žalostni Materi Božji, k sv. Antonu Pad., k sv. Jožefu in sv. Agati za možgano pomoč: in uslišana je bila moja prošnja. Češčen in hvaljen bodi usmiljeni Bog v svojih svetnikih brez konca in kraja! B. G.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. V šenpeterski cerkvi je bila veliko soboto kerščena 15letna judovska deklica Rebeka Grünfeldova.

Božji grobi veliki teden so bili prav obilno obiskovani. Stoljna cerkev je bila poslednje dni nenavadno obilno napolnovana. V hudih časih, ko je neka stranka nastopila pot prejšnjih „tagblattar-

jev^a, pa véno ljudstvo toliko bolj goreče išče pomoči pri Bogu in v cerkvi. Slovesno vstajenje se je obhajalo veliko soboto popoldne: ob 3eh v ušulinski cerkvi; ob 4ih v frančiškanski; ob 4ih v stoljnici; ob 5ih pri sv. Petru, ob 5ih v Ternovem; ob 6ih pri sv. Jakobu in v cerkvi usmiljenih sester; veliko-nočno nedeljo zjutraj ob 4ih v cerkvi Jezusovega presv. Serca.

Volitev za državni zbor bode v Ljubljani 7. aprila, prihodnji torek, volitev namreč poslanca namesto pokojnega dr. Jož. Poklukarja. — Kandidat konservativnih meščanov je gosp. Jožef Kušar, tergovec in hišni posestnik, znani poštenjak in mož splošnjega zaupanja v Ljubljani, ki je tudi zmožen za to čast, najden še posebej v gospodarskih strokah. Živo priporoča ga katol. društvo.

Ljubljana. Treznostna družba je nadalje ustanovljena v duhovnijah Kovorski, Bohinjski Beli in Št. Jerneju. Izvolile so si za popolni odpustek praznik neomadežanega Spočetja, za 7 let in 7 kvadranten pa praznik sv. Jožefa in prve tri kvaterne nedelje v letu. — Op. dobro bi bilo, naj bi se kaj poročalo, kakošen sad v teh družbah, če obljube spolnujejo, prejemajo ss. zakramente itd.?

Spomladanske duhovske preskušnje za samostalne službe ne bodo 5. 6. in 7. maja, kakor je rečeno po pameti v „Direktorju“, ampak en teden poprej, to je: 28., 29. in 30. aprila.

Razpisan je baron-Kodeljev kanonikat pri ljubljanski stolnici. Pravico do njega imajo duhovni sorodniki, ki so avstrijski podložniki s tem imenom, ali če tacihi ni, pa tudi drugi pobožni, spodbudni učeni duhovni plemenitniki, doktorji bogoslovja, tudi cerkvenega ali civilnega prava, iz Kranjskega ali Goriskega, vendar Kranjci imajo prednost. Prošnje se pošiljajo v. č. kn. šk. Ordinarijatu, spisane do previsokorodne gosp. baronovke Rozalije Codelli; ako so prosilci v rodu z ustanovnikom, se mora to v prošnjah skazati. — Razpisani ste tudi duhovniki: Sv. Gora v moravski, in Fužine (Weissenfels) v radoliški dekaniji. Vse do 25. aprila 1891.

Vincencijeva družba bode prihodnji teden skoz 3 dni zapored imela duhovne vaje v Florijanski cerkvi, in sicer 9. 10. in 11. aprila (v četrtek, petek, soboto). Zjutraj ob 6ih bode sv. maša, potem govor in še ena maša. Zvečer ob 7ih govor, in potem blagoslov. V nedeljo zjutraj bo sklep in skupno sv. Obhajilo.

Dunaj. Posebno spodbudno na Dunaju je bilo, da so se ginljivih obredov veliki teden vdeležili Njih Veličanstvo presvitli cesar in cesarski principi Karol Ljudovik, Ferdinand, Friderik, Evgenij in Viljem.

Roparsk orel je blizu Trenčina na Ogerskem zgrabil poltretjeletnega otroka in odnesel. Otrok je hotel teči za očetom, železniškim stražnikom, kar se spusti nanj velikanski ropar. Uboga mati je to grozo videla skoz okno, ne da bi bila mogla kaj pomagati. V eni minuti je bila zvržena v hribih z revčikom otrokom? Pač potrebno je, naj matere zgodaj učijo otročiče priporočati se angeljčku varhu;

pa tudi naj jih ne puščajo samih zunaj v tacihi nevarnih krajih.

Nekaj o zemeljskih prebivavcih. Vsa zemlja ima kacic 1500 milijonov ljudi. Vsako leto jih umerje čez 33 milijonov 33.000. Znanih je 3064 jezikov in 1000 raznih vérstev. Počezna doba življenja je 33 lét. Četertina jih umerje pred 15 letom. Izmed 1000 ljudi, doseže menda eden 100 lét (?). Njih šest od 100 doseže 65 lét, in eden od 500 doživi 80. leto. Vsak dan jih umerje blizu 92 tisuč, vsako uro 3730, vsako minuto 60, vsako sekundo 1.

Posvetna čast.

Premódrí Bog človeka stvari
In v serce vlije mu razum,
S pomočki vsemi ga obdari,
Ter pošlje ga v posvetni šum.

A vsi si nismo tu jednaki,
Telesno hrani prvi móč,
A drugi hodi med pervaki,
Da pervim jasni temno nóč.

Částé se prvi in pa drugi,
Boré se skoraj vsi za čast;
In vendar vsak po svoji strugi,
Dospé nazadnje smerti v last.

Tam zopet modri Bog zahteva,
Naj človek verne mu darí,
Sramotno, oh, spozná zdaj reva;
Zakladov ni, in ne častí!

Silvan.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: J. M. Šimunovič 5 gld. — D. 50 kr. — Č. g. župnik Fr. Vohinec 2 gld. — Čast. gosp. župnik Ign. Šalehar 10 gld. — Iz Preserja 3 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Zeleznikov 50 kr. — Juri Grabelj 1 gld. — Preserje po č. g. župniku Ign. Podobniku 7 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Preserje 21 gld. 20 kr.

Za sv. Očeta: Leše po č. g. župniku Jan. Tavčarju 12 gld. — Iz Zeleznikov, Veber Marija 50 kr. — S Polja po č. g. župniku A. Pavliču 15 gld. 44 kr.

Za bratovščino sv. Dizma: Iz Reteč 2 gld. 69 kr.

Za varhe Božjega groba: Fara Senožče 1 gld. 80 kr. — Št. Lorenc ob Temenici 2 gld. 80 kr. — Č. g. župu. Ign. Šalehar 4 gld. — Prečast. g. župnik Al. Košir 4 gld. 50 kr.

Za afrikanski misijon: J. M. Šimunovič 5 gld. Za misijone: Prečast. gosp. dekan dr. J. Sterbene nekaj cerkvene oprave in 1 mašne bukve.

Za odpravo sužnjosti v Afriki: M. J. 5 gld. Za družbo sv. Benifacija: M. J. 5 gld.

Iz Preserja: Za sv. Očeta 1 gld., za sv. Detinstvo 1 gld., Marijanišče 2 gld., bratovšč. dušv. vneah 1 gld., afrik. mis. 1 gld., mis. v Mariamhillu 2 gld., za šol. S. 1 gld.